

CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 2-22

Podgorica, 29. novembar 2022. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **advokat Zoran Čelebić, prof. dr Dražen Cerović, prof. dr Branislav Radulović, Aida Petrović i dr Milena Popović Samardžić**, postupajući po pritužbi **građanke gospođe L.V. Iz Podgorice** provjerio je postupanje službenika Uprave policije i usvojio, nakon razmatranja dostupne dokumentacije, pristiglih izjašnjenja i obavljene rasprave, sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Savjetu za građansku kontrolu rada policije pritužbom se obratila građanka L.V. iz Podgorice, i požalila se na postupanje službenika policije od 28.12.2021. godine, ocijenivši isto kao demonstraciju moći i grubosti i izraz samovolje. U opisu događaja je navela da su navedenog dana pripadnici policije došli ispred njihove porodične kuće u Donjoj Gorici, i uz posjedovanje kako su tom prilikom naveli, Naredbe za pretres tražili njenog sina I.V. Ovaj dokument su joj naglasila je, iako je odmah tražila na uvid, htjeli pokazati tek pošto im otvori kapiju za ulazak. Postupanje policije tokom cjelokupnog događaja građanka je ocijenila grubim i neprimjerenim, a kako je navela niko od predstavnika policije joj se ovim povodom nije predstavio, dok je u vezi sa postupanjem njenog sina i dolaskom policije s tim u vezi, obaviještena samo da se I.V. na prethodno upućeni poziv policije nije odazvao.
2. U pritužbi je još navedeno da je I.V. 11. decembra 2021.godine izašao iz zatvora, gdje je odslužio izrečenu kaznu u cjelosti, i da je zadržan čak dan i po duže, što će naknadno biti utvrđeno. Policija ga je tada, kako je navela podnositeljka pritužbe L.V., iz UIKS-a odvezla u Centar bezbjednosti (CB) Podgorica radi davanja iskaza, kako su rekli u uobičajenoj proceduri, i pušten je kući, da bi nakon nekoliko dana pripadnici policije u civilu, došli u njihovu porodičnu kuću radi uručenja poziva I.V. za dolazak na informativni razgovor. Iako imenovani kritičnom prilikom nije bio u porodičnoj kući, a pripadnici policije obaviješteni da on ne stanuje tu, poziv su ostavili na kućnoj adresi radi predaje I.V. i javljanja u CB. Kako imenovani od tada do samog događaja na koji je građanka ukazala od 28.12.2021. godine nije dolazio u porodičnu kuću, podnositeljka pritužbe je iskazala čuđenje za postupak pripadnika policije, nekolicine i sa fantomkama na licu. Kada su uvidjeli da, kako je navela, neće otvoriti bez Naredbe za pretresanje, počeli su sa prijetnjama da će zvati specijalce i da će polomiti kapije, pobiti pse u dvorištu. Specijalna jedinica je po-

tom došla i njeni pripadnici su bili naoražani do zuba, rasporedili su se oko zida dvorišta i planirajući ulazak, dok su joj ostali pripadnici policije stojeći ispred kapije i dalje prijetili da otvori. Ovom prilikom građanka gospođa L.V. Tvrdi da je pretrpjela strah i osjećala se nemoćno.

3. Pošto je otvorila kapiju, na ponovno traženje Naredbe za pretres rečeno joj je da će joj dokument naknadno predati. Ovom prilikom, policija je pretpresla cijelu kuću sa četiri stana, podrum i potkrovlje, garaže, ostave, sa oko 1500m² placa. Za informaciju, kako je navela, da u kući imaju bebu od tri mjeseca, kao i dvoje djece uzrasta od dvije i četiri godine koji spavaju, njenog djevera invalida pripadnici policije kako je istakla Lidija Vujović nijesu brinuli. Tokom pretresanja kuće, u stanove su ulazili sa podignutim oružjem, a snaha Lidije Vujović im je u vezi sa konkretnim postupanjem rekla da isto sklone pred djecom, jer su uplašena od ljudi sa fantomkama na licu. Po završetku pretresa njihove kuće, pripadnici policije su ulazili i u susjedna dvorišta, i tek oko 15h navedenog dana napustili su porodičnu kuću V. i dvorište. Ovom prilikom, na Potvrdu o ulasku u stan i druge prostorije koju su joj uručili građanka L.V. je upisala da pripadnici policije nijesu imali Naredbu za pretres, da su je s tim u vezi obmanuta i da su joj prijetili, da je bila potpuno nezaštićena, te da će prava koja joj po zakonu pripadaju tražiti u postupku.
4. Sve vrijeme trajanja „pretresa“ porodične kuće V. suprug podnositeljke pritužbe zadržan je u u CB-u, gdje se odazvao na poziv zbog navodnog prekršaja iz saobraćaja, a pušten je tek po završetku aktivnosti policije kod njih, oko 15h. I po okončanju samog događaja na koji je ukazala građanka, pripadnici policije su napravili opsadno stanje oko kuće, zaustavljali su automobile, pretresali prtljajnike, a nakon sat vremena je iznad kuće kružio i helikopter.
5. Potom, na poziv iz CB Podgorica, podnositeljka pritužbe i njen suprug su pošli na sastanak sa načelnikom Jokićem i policijskim službenicima koji su prisustvovali cijelom toku događaja u njihovoj porodičnoj kući B.i K, koje je prepoznala.
6. Ovom prilikom roditeljima nijesu saopštili razloge za postupanjem prema njihovom sinu I.V. Cjelokupno ponašanje pripadnika policije tokom kritičnog događaja građanka je ocijenila kao izraz samovolje pojedinaca i maltretiranje nedužnih građana, kao i da cjelokupna procedura ulaska u stan nije bila u skladu sa pravilima pretresanja koja uređuje ZKP. U prilogu pritužbe građanka je dostavila: Potvrdu o ulasku u stan i druge prostorije, i izjave njene kćerke I.V.K, sina A.V i snahe I.F.
7. Predmetnu pritužbu Savjet je uzeo u razmatranje, istom zadužio svog člana prof.dr Dražena Cerovića, u svojstvu obrađivača i izvjestioca, i obratio se Upravi policije da izvjesti o postupanju njenih pripadnika, povodom predmetnog događaja.
8. Takođe, Savjet je sa osnovama predmetne pritužbe upoznao Vrhovno državno tužilaštvo i Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici, smatrajući da je to u skladu sa njegovom ulogom u zaštiti ljudskih prava i prevenciji zlostavljanja.
9. Uprava policije - CB Podgorica u odgovoru koji je dostavio Savjetu u vezi sa predmetnim slučajem je naveo da je Načelnik Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Interpol-Europol-Sirene Podgorica obavijestio ovaj Centar 28.12.2021.godine da se u Podgorici u porodičnoj kući na naznačenoj adresi nalazi I.V. koji se potražuje po međunarodnoj potjernici NCB Interpol Beograd, radi vođenja krivičnog postupka za krivično djelo Ubistvo u pokušaju iz člana 113 KZ Republike Srbije, te da je istog potrebno lišiti slobode i privesti nadležnom sudiji Višeg suda u Podgorici.
10. Po prijemu obavještenja i dogovoru sa Načelnikom Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Interpol-Europol-Sirene Podgorica na lice mjesta up-

učeni su policijski službenici CB Podgorica, SKP za potražnu djelatnost i zamolnice a kako se radilo o licu sklonom upotrebi vatrenog oružja, zbog čega je bilo na odsluženju višegodišnje zatvorske kazne, kao i napadu na ovlašćene policijske službenike i bjekstvu te upotrebi fizičke snage, na lice mjesta su se uputili i službenici Interventne jedinice CB Podgorica, kao i više patrola policije a sve sa ciljem pružanja pomoći policijskim službenicima Interpola koji su operativno pokrili objekat-kuću u kojoj se imenovani nalazio.

11. Dolaskom policijskih službenika CB Podgorica na lice mjesta zatekli su policijske službenike Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Interpol-Europol-Sirene Podgorica koji su operativno pokrili i obezbijedili objekat, saopšteno je Savjetu iz Uprave policije.
12. Prilaskom sa prednje strane, na terasi kuće su se nalazila tri ženska lica od kojih se jedna predstavila kao L.V. i njoj je saopšteno da je potrebno da otvori vrata od ulazne kapije dvorišta radi ulaska policijskih službenika kao i razlozi dolaska, ali ona je odbila. Sa iznijetim, kako je dalje navedeno u odgovoru Načelnika CB Podgorica, sa lica mjesta policijski službenici su upoznali državnog tužioca u ODT Podgorici M.J. sa okolnošću da zatečena lica nijesu željela otvoriti kapiju, kao i da postoji osnov sumnje da se u objektu-porodičnoj kući nalazi lice I.V. koji se traži po međunarodnoj potjernici NCB Interpol Beograd radi vođenja krivičnog postupka za krivično djela pokušaj ubistva iz člana 113 KZ Republike Srbije. Ovom prilikom, ODT je upoznata i sa svim preduzetim mjerama i radnjama koje su preduzete do trenutka njenog obavještanja, nakon čega se imenovana izjasnila u telefonskom razgovoru da policija u navedenim situacijama postupa u skladu sa svojim ovlašćenjima iz Zakona o unutrašnjim poslovima, i ovlašćenjima iz čl 83 ZKP Crne Gore, a radi lišenja lica slobode i privođenja nadležnom sudu radi daljeg postupanja, i da kao državni tužilac o postupanju u skladu sa navedenim članom nije ni potrebno da bude upoznata.
13. Nakon desetak minuta od dolaska policijskih službenika L.V. je otvorila kapiju kada su se policijski službenici legitimisali i predstavili, saopštivši joj razloge dolaska na šta je imenovana odgovorila da se u kući ne nalazi njen sin I.V. i pozvala ih da uđu, i izvrše pregled kuće, dvorišta sa pomoćnim objektima i uvjere se u njenu tvrdnju.
14. Pošto su građanki saopšteni razlozi dolaska i osnov postupanja, policijski službenici SKP za potražnu djelatnost i zamolnice i Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Interpol-Europol-Sirene Podgorica ušli su u objekat, i uz prisutvo članova zatečenih u kući I.V., I.F. i A.V. izvršili pregled.
15. Po okončanju istog lica I.V. nije pronađen i policijski službenici su napustili kuću i dvorište, a ovim povodom sačinjena je Potvrda o ulaženju u stan i druge prostorije u kojoj je konstatovan razlog ulaska i to da je „držalac stana tražio“, koja je uredno i svojeručno potpisana od strane građanke L.V. koja je svojeručno u potvrdi i uničila svoje primjedbe u formi prigovora, na osnovu čega se na jasan i nedvosmislen način utvrđuje da policijski službenici Uprave policije koji su postupali u konkretnom slučaju nijesu pristupili pretresu stana i drugih prostorija, već pregledu prostorija u skladu sa zakonskim ovlašćenjima i nijesu bili dužni sačiniti Zapisnik o pretresu stana i drugih prostorija u skladu sa zakonom.
16. U zaključnici odgovora Načelnika je navedeno da su Policijski službenici CB Podgorica, SKP za potražnu djelatnost i zamolnice i Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju Interpol-Europol-Sirene Podgorica prilikom postupanja po međunarodnoj potjernici NCB Interpol Beograd za pronalazak i lišenje slobode lica

- I.V., u konkretnom slučaju, postupali profesionalno i na zakonu zasnovan način u skladu sa ovlaštenjima iz Zakona o unutrašnjim poslovima i članom 83 ZKP Crne Gore, te etičkim standardima postupanja policijskih službenika, i prema građanki L.V. a ni prema zatečenim licima u kući nijesu primjenili sredstva prinude niti je na bilo koji drugi način narušili lični integritet i dostojanstvo bilo kog lica.
17. Predmetni odgovor Uprave policije Savjet je dostavio podnositeljki pritužbe, građanki L.V., na upoznavanje sa sadržinom i izjašnjenje.
 18. Građanka L.V. u svom izjašnjenju istakla je da u odgovoru nije istinito da su se dolaskom policijskih službenika CB na licu mjesta zatekli drugi službenici, i to Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju, i ustvrdila pod krivičnom i moralnom odgovornošću da su se oni svi pojavili u isto vrijeme jer je, sticajem okolnosti bila u dvorištu kada je čula zaustavljanje auta i trku. Pošto je osjetila da se nešto dešava potrčala je prema ulaznoj kapiji da vidi o čemu se radi a službenici u civilu su već bili tu, kao i uniformisani i naoružani sastav. Ocijenila je da su oni došli organizovano, i to u velikom broju kako su joj rekly komšije, njih 87, sa angažovanim i policijskim službenicama.
 19. L.V. je ustvrdila da Uprava policije nije istinito informisala i da su, kritičnom prilikom, na terasi bile tri ženske osobe i da im se predstavila jer je to nijesu ni pitali, već su zatekli samo nju, a naknadno im se pridružila njena kćerka koja je bila u kući, dok se snaha pojavila na gornjem spratu mnogo kasnije jer su djeca spavala a čula je buku.
 20. Podnositeljka pritužbe je saopštila da nije istinito informisan Savjet ni da su joj saopštili razloge dolaska već su rekly samo da traže I.V, a na njeno interesovanje za razloge nijesu htjeli odgovoriti. Potjernicu niko nije pominjao, pa čak ni na razgovoru u večernjim satima toga dana kada je načelnik CB njoj i suprugu saopštio da ne zna zbog čega traže I.V. te da će ih, ukoliko sazna, obavijestiti.
 21. U kontekstu dijela odgovora Uprave policije koji je tretirao obavješćavanje državne tužiteljke o događaju, L.V. je informisala da o navedenom pitanju ne zna već samo da je, naknadno, tužiteljka J. informisala da je obavijestili po ulasku u kuću. Neistinitom je ocijenila i tvrdnju Uprave policije da je nakon deset minuta policijskim službenicima otvorila kapiju, obzirom da je njihova rasprava trajala mnogo duže jer im je tražila Naredbu za pretresanje za koju su rekly da je imaju, a jedan od policijskih službenika i jeste imao u ruci bijeli presavijeni papir, ali da će joj dati pošto ih pusti da uđu. Građanka L.V. ovakvo postupanje policijskih službenika ocijenila kao obmanu a kako je i konstatovala na primjerku potvrde o ulasku u stan koji je u policiji. Ovom prilikom su pozvali specijalnu jedinicu i prijetili da će polomiti kapije i pobiti pse, a niko od službenika se njoj ili bilo kome od ukućana nije legitimisao, lica u civilu nisu imala službene značke, a samo se jedan od njih predstavio kao N.
 22. Ovdje, podnositeljka pritužbe netačnom je ocijenila i informaciju da je ona pozvala policijske službenike da uđu u dvorište a zatim i u kuću i izvrše pregled, posebno imajući u vidu da je navedenog dana u istom terminu njen suprug navodno pozvan na razgovor zbog prekršaja, što ukazuje da je sve bilo unaprijed pripremljeno. Takođe, istakla je da smatra netačnim da su ukućani mogli pratiti pretresanje imajući u vidu da su policijski službenici tokom izvođenja radnji bili raspoređeni u svim prostorijama, i informisala da su u jednom trenutku, zbog navodnog ometanja u vršenju službene radnje, priveli njenog mlađeg sina.
 23. L.V. je ocijenila neprimjerenim i pozivanje Uprave policije na uredan potpis potvrde koju su joj dali, imajući u vidu da je to bio jedini papir koji je tog dana došla kao dokaz i izbora nije imala, dok je na njihovom primjerku jasno naznačila da

su kritičnom prilikom policijski službenici ušli na prevaru i pod prijetnjom, u pogledu čega će tražiti svoju zaštitu na temelju zakona. Konstatovala je da policija u odgovoru koji je dostavila niti jednom riječi nije pomenula ulazak u susjedne kuće i neizdavanje potvrde ovim licima, dok je u pogledu potjernice navela da ovakav zvanični dokument ne postoji na sajtu.

24. U nastavku obrade predmeta, Savjet je od podnositeljke pritužbe, građanke L.V. u vezi njenom tvrdnjom da su policijski službenici kritičnom prilikom prijetili da će „pobiti pse“, zatražio da istu konkretizuje i precizira u pravcu: da li su to bili vlasnički psi, da li su napali ili ometali policijske službenike tokom vršenja radnji, da li joj je upućen poziv, još prije ulaska policijskih službenika ili tokom njihovog boravka da ih skloni i sveže iz raloga bezbjednosti, te da li je u posjedu određenih snimaka ili fotografija, koje prate tu situaciju.
25. Savjet se takođe interesovao i da li je kritičnom prilikom Uprava policije osigurala svjedoke koji su prisustvovali radnjama pretresa ili njoj ponudili da pozove nekog iz komšiluka.
26. Ovim povodom Savjet se kod Uprave policije interesovao za razloge zašto u Potvrdi o ulasku u stan nije navedeno vrijeme kada je kontaktiran ODT u Podgorici te zašto navedeni dokument nije potpisao građanin tj. držalac stana koji je prema navodima Uprave policije ulazak u stan tražio.
27. U dodatnom pojašnjenju izjašnjenja na odgovor Uprave policije koje je dostavila Savjetu, podnositeljka pritužbe građanka L.V. je navela da je govoreći o psima mislila na njihova dva psa, dvije dobermanke koje slobodno žive u dvorištu, bezopasne su i miroljubive, koje nikada ne vežu i ne izlaze iz dvorišta. Kritičnog dana, kako je navela, predstavnici policije, dok su bili van dvorišta, i dok su raspravljali oko naredbe za ulazak vezivanje pasa nisu ni pominjali jer su bili van dvorišta, a psi nisu mogli preskočiti ogradu i nauditi im. Tada, cilj im je bio zastrašiti je kako bi otvorila kapiju, rekavši joj između ostalog da će im, po dolasku kolega iz specijalnog tima, polomiti kapije i pobiti pse. Navela je da je tokom događaja mnogo ljudi bilo duž cijele ograde, neki su bili u civilu neki u uniformama, pojedini su se i peli uz ogradu da vide šta se dešava, a potom je pristiglo i pojačanje pripadnika policije sa fantomkama i crnim prslucima, koji su bili naoružani i pod punom opremom. Građanka je tokom događaja, kako je navela, osjetila strah i nemoć, a takvo postupanje pripadnika policije ni u filmovima nije vidjela. Kad je pripadnicima policije otvorila kapiju rekli su joj da sveže pse i pošto u trenutku nije imala čime držala je za ogrlicu jednog psa a ćerka drugog, i to sve vrijeme dok je pretres kuće i dvorišta trajalo. Za to vrijeme ni jednog trenutka ni jedan od pasa se nije približio pripadnicima policije, bili su zbunjene i nijesu lajale.
28. Na upit Savjeta, građanka L.V. je navela da kada su se pojavili pripadnici policije njima nije palo na pamet da snimaju događaj jer nijesu znali šta im se dešava, a ona je na internetu pokušala naći kontakt telefon za obraćanje ministru, ali je bio blokiran. Iskazala je žaljenje što nije bila toliko prisebna da sve snimi kako bi lako pojasnila situaciju u kojoj se porodica V. našla, a njena kćerka je kasnije uspjela kratko snimiti dio događaja a napravljeno je i par fotografija nakon što su završili pretres. Policija, kako je navela, im nije rekla da pozovu nekog iz komšiluka u svojstvu svjedoka, a čak su i komšijinog sina, starosti 35 godina, koji je pokušao izaći iz svoje kapije, vratili nazad u kapiju. U zaključnici svog izjašnjenja građanka L.V. je navela da je, tokom kritičnog događaja, pripadnici policije nijesu tukli, fizički zlostavljajući ili vrijeđali, ali da je doživjela poniženje i maltretiranje.

29. Imajući u vidu ozbiljnost i osnovanost navoda građanke V., Savjet je odlučio da sa slučajem upozna nadležno Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici, radi provjere da li u radnjama pripadnika Uprave policije ima bića bilo kojeg krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti.
30. Polazeći od činjenice da je u dva navrata o ovom slučaju upoznao nadležno državno tužilaštvo, Savjet je odlučio da okonča dalje postupanje po ovom predmetu.
31. Savjet ocjenjuje da su konkretne radnje policije prevazišle nivo i sadržaj procedure pregleda i da je na taj način došlo do povrede prava podnositeljke pritužbe građanke gospođe L.V.
32. Savjet uporeporučuje dodatne obuke službenika Uprave policije, posebno službenika u stanicama kriminalističke policije i interventnim grupama, kako bi se u praksi unaprijedilo postupanje u različitim intervencijama manje ili veće invazivnosti, napravila jasna razlika između njih i spriječile moguće zloupotrebe i manipulacije, posebno u smislu da se suštinski sprovede pretres a koji se predstavlja, kasnije, kao pregled.
33. Savjet u potpunosti, snažno, dakle bez ijednog uzuzetka, podržava Upravu policije u sprovođenju zakona ali sve policijske intervencije i procedure trebaju biti zasnovane na poštovanju ljudskih prava.

**U IME SAVJETA ZA GRAĐANSKU
KONTROLU RADA POLICIJE**

Zoran Čelebić, predsjednik

